

Latweeschu Awises.

Nr. 30.

Settortdeenà 26. Jubli.

1862.

Widsemmes un Kursemmes gohda un preeka deenas.

IV. J e l g a w a.

10tã Jubli Jelgawneeki fawu pilfatu bij zil spehdami ispuschkojuschi ar farrogeem, teppdekkeem, pukkehm, fakkumeem un meijahm. Pee leelupes tilta bij taifiti smulki gohda-wahrti. 2 flaitu tobrau gallã wizzinajahs leeli farrogi un pulks masu farrogu un pukku-wijumi wehl bij wifsapfahrt; par widdu mahlehts Jelgawas wappens. Wehl leelafi gohda-wahrti bij pee Drihtes tilta, tãpat puschloti ar farrogeem un pukkeem un par widdu apselititi faules starri, kas faulã smulki spihdoja. Us purpura drabnas bij leeli selta bohftabi *A.* un *M.* un Keisera selta krohnis wirfã. Arri pee Ritteruh-scha (Kastna) bij 2 smulki gohda-wahrti ar pukkehm un rohsehm lohti janki taifiti. No weena tilta libds ohtram bij nostahjuschees wiffi Jelgawas birgeri un ammati ar saweem farrogeem garra rindã stahwedami lã gohda-walts. Tã fawus weefus preezigi gaidija, lamehr pufs-zell weendõs pufsdeena no tablenes jaw warreja dstrdeht, tã schoffeja fauze tubfstoschas balsis urrah! urrah! un par brihdi — tã ar 4 strgeem atskrehja Keisers ar fawu Keisereeni un wehl 7 zitti ratti, pr. General-Gubernaters, Keisera Pils-Marschals Schwalowa (Rundahles) leelstung, Generati Adlerbergs II., Lamberts II., Dolgorukows, ta augsta preileene, kas allasch pee Keisereenes, zitti augsti wirsneeki, Keisereenes dakters Karells 2c. 2c. 2c. Al zil nu preezigi wiffi fauze urrah — un lauschu pulks Keisera ratteem libds sfreedams sfrehje peekehrees gan pakkalã, gan fahnõs, gan pee rattu lohgeem, ir pee strgeem, neneeka ne behdedami par fawu dshwibu, laut zitti ratti brauze pakkal un strgi jaw minne us pashcheem.

Tã nobrauze us Kreewu basnizu, fur Deewam gohdu dewuschi Keisereene nobrauze pilli, bet Keisers apluhjoja Jelgawas garmisoni. Preejadamees par lmas rohthes bahrsdaineem brangeem saldateem Keisers Palkanneekam teizis: „Woi tew til smulki saldati?“ Majestete! tee buhs Zuhfu gohda-walts. Tad laipnigi teikuschi: „Jelgawã Mannim ne waijaga nekahdas walts.“ Tad arri nobraufuschy pilli. Tã fahdas 60 preileenes itt wiffas baltãs balles fleitõs isghebr-

tas ar robichu krohni galwã stahwejuschas 2 rindõs nostah-ditas us pilõs leelahm treppehm un garru robichu wijumu, 130 oblefchu garru gan us selta nuhju (kohfu) gan ar rohlahm turrejuschas abbãs treppes puffs. Keisereeni uskaphjoht weena preileene Winau usrunna-fuse ar jastandetu dseefmu. Tad pehzal arri Keisera laipnigi sweizinadams usnahzis pa schahm tã pusch-fotahm treppehm. Keisereeni un Keiseru Zehra-lungs (sam tas leelais gastuhstõs peederr) sawã aweltitã ar dseltnu atlassi isfista farreetã pats obrejis. — Nu us pilli brauze un brauze karretu leelu leelais pulks, jo fungi un zeenigas freidsfahs Wifsaugstakeem lubrã rahditees, wiffi fawõs gresnõs mundeerindõs, wiffas isghebrtas wifsdahrgalãs drehbõs.

Mubs wiffus eewedde leelã sahlã un nostahdija pa freisu rohlu Kursemmes Superdentu ar fahdeem 35 Luttera mahzitajeem, tad Kursemmes muischneeku, Wirstu, Grahwu un Baronu leelu pulku! Teescham prettim labbã puffã bij Kalnamuifchas Leelmahte, Grehweene Pablene un fahdas 40 leelmahtes un preileenes. Tad Keisera Pils-Marschalls attaisija sahlãs durwis un Keisers ar Keisereeni sweizinadami ar Dolgorukowa preileeni eenahze. General-Gubernaters tuhda Keiseru waddija pee General-Superdenta, furru Keisers laipnigi usrunnaja, un no General-Superdenta liffahs west pee ifkatra mahzitaja, minna un draudses wahrdu liffahs teift, arri dascham fahdu wahrdu jautaja. Tad no muischneeku wezza-kaja v. d. Nettek liffahs rahditees muischneekus, papreelch Oberhofgerichts Presidentu v. d. Howen, tad basnizas-teefas jauno Presidentu, Landmarschallu v. Koskullu un zittus muischneekus, bet Gezawas leelstungu, firmo leelo Generalu Grahwu Pablenu Keisers aplampis schehligi un effohi teizis, la eelch winna sweizinajoht wiffu Kursemmi. Keisereene pa tam lohti laipnigi runnaja ar wiffahm leelmahtehm un preileenehm, to liffahs rahditees no Grehweenes Pablens, un tad ar tahm beiguse, tad nahze pee General-Superdenta to usrunnadama laipniga, arri liffahs is-teift, la appafsch Kursemmes Superdenta stahwoht ne ween Kursemme, bet wehl 7 zittas Gubernementis; runnaja wehl ar zitteem mahzitajeem un tad ar muisch-neefem tãpat darrija.

Kad heiguschi un Keisers ar Keisereene attal nahufuschi pee durwin, tad Keisers us mahzitajeem schelligi teize: „**Mannu** firdi preezina tahda mi bliga usnemfchana. Par to pateizu. **Wannim** taggad tahdas mi blestibas waijaga. Isturreet **Mannim** tahdu prahnu!“ Tad firdi fustinahts atbildeja kahds mahzitajs: „Keisera Maje- stete! Deews Kungs lai Zuhš swehti! Wehs **Jums** peederram ar wissu firdi un dwehfeli“ — un zitti wehl fauze: „un ar beidsamo affins lahfi!“ Tad Winni schelligi teize: „**Es** us jums palaujohs! (reht- naju)“ Un nu eegabje fawâ istabâ; bet nu wiffas balsis ar firdskarstumu fauze urrah! urrah! urrah! Tad attal atwehrâhs durwis un Keisers ar Keisereeni fweiz- zinadami attal wiffseem rabdijahs sabdu krihdi. Tad wiffi aisgabje firdi eekustinati un Deewu kluffu firdi teitidami par tahdeem firdischelligem Waldineekeem. — Nu fanabje wiffi angstu un semmu teefu lungi un pilfata weetweeti us fubri un tikpat laipnigi no **Wissaugstakeem** usnemti tappuschi.

Leels pulks dseedataju fungu un preileenu ar sawu fmuflu karrogu pa tam bij stabwejuschi pee pils wahreem un 3 jaukas dseefmas dseedajuschis; bet leelâ wehtras laifâ mas bijis dsirdams no tam. Bij gan ne labs laifs, wehisch un pa starvam druszin leetus, tomebr eelas angstu un semmu kauschu peebabstas. Itt abtri usnahje swarligs leetus ar leelu kruffu un nu satram bij jaglabbjahs kâ simadaman, bet tilko wahrgabjis attal kauschu pulks klahnt un bridde pa dubleem gaidi- dams **Wissaugstakus**, kas pehz Atreem brauze no pils us Ritterubfi us leelu malitti, ko muischneefi bij fataijuschis. Atbrauhoht un ir atpaifak braujoht us pilli, un arri kad us kauschu leelu firfnigu urrah Keisers ar Keisereeni isnahje us balloni un laipnigi wiffseem wesselibu uedsebre, tad dabjuja attal wiffi redseht sawu **Wissaugstaku** waigus na nejawaldijams kauschu pulks gawileja tâ, ka tahlu atskanneja. Pee durwin abrà spebleja dragoneru jabtneeku leels muflantu pulks un obtrâ Drifkes puffê, teefcham prett Ritterubfi pils- dabrsâ, tai leelâ rabdichanas nammâ, fur Zahnds rah- dija lauku-lobpschanas leetas un angkus, wiffas garmi- senos saldati un wirfnieki tarpe meeloti no Zelgawas Rabs; iê karra-wibri jo firfnigi dsebre **Wissaug- staku** wesselibu. **Wissaugstakee** weefi Ritterubfi lohnt laipnigi runnajuschis ar Kursemmes muischneekem un winnu zeenmabtehm, daschlâhrt isteifuschis, zil **Winni** preezajahs par to leelu preeku, mi blestibu un gohdu ar lo **Winnus** usnemmoht, un nu eesilluschas wissu firdis ar jo forstu mi blestibu un pateizibu par tah- deem firdischelligem Waldineekeem. Zelsch gare pilli bij kauschu peebabstis, kad pahrnabje pilli, un kad pull- sten 7½ walfarâ aisbrauze us Rihgu, tad us tilta bij

tahds kauschu barro, ka tilts sabje grimt un laudis ubdeni stabweja. Bet kas par to, — pawaddija ar urrah un ftrehje Keisera ratteem peekebrufchees pak- lak un tâ gabja kamehr ar azzim warreja redseht.

V. Krimulde.

Rihgâ **Winnus** sagaidijuschis pullsten 9½ un pahre- leeku fmuflti effoht isflattijeos wifs tilts, itt wiffi fuggi un laiwos, arri wiffi nammi, wiffuwairaf Schaa- ra funga nams, kas pee Dangawas ar tubkstoschahm fwezehm un lampahm bijuschis gaismoti un leelâ Danga- wâ atspihdejuschi; ugguns pa ubdeni mirdsejis, kâ ne- isflaitams dibwantu spohschums. Weblejâ walfarâ wehl dseedataju beedribas ar raibeem wehluftureem rohfâs nahufuschas un dseedajuschas brangas dseefmas. — Ob- trâ rihâ, braujoht us Krimuldi, weenos pufseenaâ **Sigguldê** no leela kauschu pulka fweizinati un no **Grahwa** Borchâ us pilli wadditi tappuschis. Tad **Wiss- augstakee** gabjuschi apsfattihrt wezzo isphofitu brunne- neeku pilli, fur Keisereenes regimentes muflanti spehlejuschi un leels kauschu pulks ar urrah **Winnus** fweizinjais. Apluhfojuschi scho jauku weetu pee Gaujas uppes krasteem un malitti pa-ehduschis, Krimuldes un Meschohtnes leelkunga, **Wirta** Ewena staltos rattos braufuschis us Krimuldi pahre jauno tittu, kas ihpafchi us to bij taiſihts pahre Gaujas uppi. Krimuldê **Wirts** bij lizzis taiſiht pa leeseem angsteem kalneem jaunus leelkeltus, gan wiffadus gohda-wahrtus, lustuhschus un wiffas mallas isgrefnojis tahdeem angsteem weeseem par gohdu, un ne ween tahlu no **Widsemmes** un **Kur- semmes** lungi bij sanahfuschis, bet arri leelu leelais pulks **Latweeschu** wiru, puifchu un meitu fanabjis, kas ilgo- gabs fawa Keisera un Keisereenes waigu redseht un **Winnus** fweizinaht. Laudis bijuschis til dedſigi **Winneem** parahdiht sawu mi blestibu un pateizibu, ka, kad **Wissaugstakee** pa Krimuldes un **Turraides** jau- keem kalneem un leijahm gabjuschi, **Latweeschi** pa sim- teem gabjuschi palfak un gawiledami fpeedufchees klahnt un jaunus meitas eedrohschinajusches klist **Kei- sereenei** klahnt un rohfu **Winni** ai butſchoht — laut- tas ire tahds gohds, ko tiffai retti Keisereene no- wehle lahdeem angsteem lungeem jeb zeenmohtehm, — ko schelligi naw leeguse. Arri daschi wibri un feewas dewuschis pulkes, jeb willanus zindus, pascha austus lafkatus un johntas, ko laipnigi fmaiddama fahebmuse. Kad nahjis firms semneeks no **Mahlpils** un usrunnajis **Keisera** pahri **Latweeschu** walfodâ, tad us **Kei- sera** pawehleschana **Barons** v. **Wolfeldts** to pahrtullo- jis **Wabzisti**. Tehju dsehruschis pilli, un walfarâ wiffi tee lohli un meschi gare **Gaujas** uppi ar ne-isflaita- mahm fwezehm un lampahm bij gaismoti un pee uppes flunstigs leels ugguns gaisâ un uppe nodedſinahts tappis

un Siiguldes wezza pise ar wiffadahm ugguns pehrwehm ta gaismota tappufe, la preeks un brihuums bijs redseht un dstrdeht to brangu musihki un lauschu preezigu gawilefchanu mallu mallas.

Ohrä rihä pirms wiffi weesi lahjäs, Keisers ar fawu Keisereeni weeni paschi jaw zeerejuschi pa jaufeem Krimuldes dabrfeem — tad pahnahluschi Keisers lahdas stundas darbojces ar faweem augsteem grubteem Walfis-darbeem. 10tds atkal apluhlojuschi pils dabrsu pee Gaujas krasteem un par atnestu fahli un maifi Radezka zeenmahtei Keisereene dahwinajust dabrgus aufchu gredsenus. Pehz brohfasta nobraufuschu no lauschu gawilefchanas allasch pawadditi us Gutmanna allu, fur ar labpatifchanu lifluschees isstahstiht to wezzu stabstu par Turraides jumprawu. Turraide Winanus usnehmuschi Barons un Barohne v. Kampenhausen, wad-dijuschu pa pulku un bistapu dabrsu, fur irx lohti jausa flattifchanahs un fur Latweefchu behrni dseedajuschu Keisera Walfis-dseefmu: „Deems effi Keisera fargas.“ Keisereene liflufe rahditees wiffus pulku, augku-fokhu- un fakan-dabrsus un isteitt, la schinni widdä landis dabrsus lohpyoht. Tad gabjuschi us Turraides masu basnizu, fur Girgenfohna mahzitajs tohs fweizijnajis un draudse fw. dseefnu dseedadama Winanus fagaidijufe. Wifsaugstee sirdi kufinatati apluhlojuschi basnizu un par Turraides wezzeem grubteem laikeem lifluschees stahstiht. Tad braufuschu atpakkat us Krimuldi, wehl iszerejuschees schinnis kalmös, fo Deems til janki yufschojis, un ohrä rihä no dauds tuhlfstoschu lauschu pateizibas luhgfanahm un urredah pawaddit aishraufuschu us Ribgu, fur atkal gohdam fanemti un ohrä deenä pilfata wifseelakas ehkas, beerfi, gildes-nanumu, melngalwu-nanumu (Schwarzhäupterhaus) arri Pehtera un Jahna basnizas apluhlojuschi un tur no Bistapa un Superdenta fweizijnati un firsnigi usrunnati, tad pulstfen 11½ walfara Standarta fuggi, pawadditi no Ribdftneeku mihlestibas un gohda parahdifchanahm, pahgullejuschi un pulstfen trijos no rihä aishraufuschu us Leepaju.

S—j.

Awifchu sinnas.

Behsterburgas Beerjes Awifes raksta, la isgabjuschä gaddä libdi Jahneem eeweddufchi Kreewusemmie wairaf nelä 1 milljoni pohdu bohwillas, bet schinni gaddä tiffkai eeweddufchi 35 tuhft. pohdu bohwillas, fo zaur to kareu Amerikä til mas bohwillas nahf us Giroyu, la wiffuwairal Eulantes pabribku strahdneefem seels bads.

Behsterburga. Par teem 6 tuhft. Bulgareefcheem, las us seemasfwehtkeem nogahje us Krimmi tur usmestees, bet taggad atkal gabjuschi atpakkat us Turfufemmi, Dbeffas Awifes raksta: la fchee effoht bijuschu lohti

kuhtri zilweft, las ne gribbejuschi strahdabt, bet lai Krobnis tohs usturr. Leelee sahles klajumi teem tur nebuht naw patiffuschu: gribbejuschi meschus un ubdeni. Wairal lä yufsgaddu Krobnis tohs barrojis, bet strahdabt naw strahdajuschu, laut Krimme seels darba lauschu truhfums. Tä tad winni atkal aishgabjuschu. Turpretim tee usmetteji, las no Wahzsemmes atrahkluschi no Behmeru semmes un Gistreikeru walfis ar faweem laufu un ammata ribkeem un maifi, teem tur labbi eet un tubdal darba papillam. Bet teem nabbaga Zggauneem, las no fawa wiltiga besdeewiga praweefcha lifluschi famuffinatees, fawu tehwufemmi atfahjuschi un ar feemu un behrneem tahs tuhlfstoschas werstes nogabjuschi us to mello semmi un Krimmi, aplamat wallodai tizzejuschi un zerrejuschi, la tee par welti tur dabbuschoht semmi, zil ween gribb, neganti peekrahpuschees, neneefa naw dabbusjuschi un turpu eedami un atpakkat nahfoht til ne wiffi us zella apmiruschu ar nifnahm febrgahm un grubtu pohsta baddu. Tomehr famuffinati Zggauni prahტიეეem padohma dewejeem un waldifchanai naw tizzejuschi — un scho pawaffar atkal us mello isflawetu semmi effoht aishgabjuschas lahbas 60 Zggaunw nabbaga pamihlijas, wiffuwairal firmi wibri, feewas, behrni, nespehjneefi un tiffkai mas tahdu, las spehji strahdabt! Kä lai nu turpu no-eet til dauds tuhlfstoschu werstu bes spehka, bes maifes! fo labba tur fweeschä semme, fweeschä wallodä tee tur warr zerreht un dabbusht, las ne spehji, ne gribb strahdabt! Ja laffa, labdu breefmigu gallu peedfchwusjuschi tee pirmee Zggauni las turpu un us Ddeffu aishwiffusches, tad tibri jarand ar affarahm! Deewam schehl tomehr gaddabs tahdi mulki un nemeera zilweft, las wiffus mahnus un blehnas tizz, fo wiltineefi teem eestahsta, bet fawai ustizigai un kristigai Waldifchanai ne ustizz — ar to naw ar meern, fo pats Deems teem dahwajis, kahro leelas leetas un tä paschi ispohstabs. Pehz stahrka gaisä grabbstidami, palaisch fwirbuli, las teem rofkä.

Warschawa. Zeelwirfts Konstantin Nikolajewitsch un Zeelwirftene Alekxandra Josepowna pee labbas wesselibas. Zeelwirfta wahrs wehl naw aishdshjufe. — Grabwa Lidersa wesseliba tä labbojusees, la warrejis nobraukt us Berlini isahruteetes. Keisera weetneeks Pohlös, Zeelwirfts Konstantins, arrendateram Mikaelam Bonarskim, las ar besdeewigu walfodu bij apgrehfojces prett Zeelwirftu, un sam no kaxroteefas grubta fohdiba bij spreefta, — schehligi strahpi atlaids. Tapat schehligi arri atlaidsi Sibirijs strahpi muifchneefa deklam Zwanam-Boizinkim, us firma tehwa lubaschanu un ayfohlifchanu, la atgreesifees.

Warschawa. Keisera weetneeks Pohlös, Zeelwirfts Konstantins schehligi pawehlejis, lai Winna besdeewiga fleplawa grehtu teefa ismekledama scho leetu

melle un teefa tà, fa teefas durwis wakkam stahw, iklatrs warr nahst un dstrdeht, fas teefa tohp darrichts un runnahst un fa fleplawam buhs doht atwolati, fas minna leetu wadda un aisstahw. Tad irr laipnigs waldineeks.

Kreeuwsemme. Pee Odeffas breefmigi siffenu barri atskrebjusch i un nopohstijusch i laulus, ptawas un dahrus. — Pensas gubernementi rahdijusees neredseta febrga. Zilweks paleef flims ar nifnahm galwas fahpehm, tad ar kaku, azzis paleef tumfchas, mehle sithwa un 24 stundás flimmáis nomirft. No 7 zilwekeem tillai 2 effoht weffeli tappusch i.

Maffawas gubernementi, tillai 152 dampmaschines bijuschas, kurrabm 3115 sirgu spehks — bet schinni gadda tur jaw strahda ar 209 maschinehm ar 4685 sirgu spehku. Gnlanté turprettim darbojabs ar dauds tuhstoschahm dampmaschinehm, kuwarahm effoht 11 milljonu sirgu spehks. 1 sirga spehku pee dampmaschines rebkina libdfigu 7 stipru wihru spehklam — tad nu Gnlanté zant dampmaschinehm dabbu pee darba 77 milljonu stipru wihru spehku wairaf, fas deen un naft tur strahda. Mubfu semmè, fur wehl leels kauschu truhkums, tahdas maschines tadeht lohti derrigas.

Rihgas eisenbahnè Zuhna mehnesi braufusch i 25 tuhst. 812 zilweki un 418 tuhst. 314 pohdu prezzes westi, var fo eenehmusch i 46 tuhst. 528 rub. 81 kap., tas irr iklatrâ deenâ 1550 rub. 96 kap.

Italia lohti preezajabs, jo muhsu Keisers nu Prubfchu Kehninsch taggad Italias jauno walsti atstinusch i var pilnigu ihpafchu walsti un nu Kehnina Wiktorâ weetneeki nahf us Pehterburgu un Berlini un turprettim Kreeenu un Prubfchu weetneeki atkal eet us Turini.

Konstantinopolè effoht fanahfusch i Waldineeku weetneeki, fas var to grihb spreest, fâ lai paleef ar to nemeeru un dumpi, fas Turkusemmè un Serbia. — Kad nu Lesseys (ar Sprantschu paligu) Suezè taifa sanablu, lai fuggi no widdus-jubras teescham warr eet us Indiju, tad nu Gnlendexi to wairs ne warredami leegt, taggad grihb taifht eisenbahn i, fas no Jawas ohstas ees us Jerusalem i, no turrenes teescham us Tigras un Gwraates leeluppehm Mesopotamiâ us Perseru jubru, lai tad buhtu zelsch, fur ahtraki warr noftreet us Indiu nelâ

pa Suezes sanabla warrehs ar fuggem eet var farlanu jubru, fur nifnas wehtras fuggus daudskahrt fadansa.

Amerika. Sinnas no Mejjitas stahsta, fa Sprantscheem tur grehti eet, jo effoht aplenzeti no Mejjitas kaxra-pulleem, fas gau ne drihst ar teem kantees, bet panemm to prowjanti, fo Sprantschi leef atwest. Utri bij zerrejusch i us Mejjitas Generalu Almontu, fas stipru paligu bij peefohljis atwest, bet nu reds, fa ir us scho ne warroht palantees. Napoleons steidsabs Generalu Boreju ar leelu spehku turpu nosubtiht. — See mel. Amerikas ihtahm walstim itt flikti gabjis, jo tais nifnas 6 deenu kauschands fakanti un no Rimondes aisdshti tappusch i. Tomehr tadeht ne atstahjabs no kaxra un nu usajina wiffus kaudis, lai dohd nekruhshus, faajina sawus zittâs weetâs iskaisitus kaxra-pullus un ar wehl jo leelaku spehku grihb eenaidneekem usbruft pee Rimondes un jo ahtri tohs falaust un kaxru beigt, jo bihtabs, fa Sprantzis un zitti ne eejanzabs un us meera derribu tohs ne speesh ar warru.

Rihna. Sprantschi un Gnlendexi Kinesereem palihdsiejusch i dumpineekus fakant un teem 4 leelus pilstatis panent, bet nu dumpineeki tohs effoht fakahwusch i, Gnlendexu Admiral u nokahwusch i un tohs lahda pilfatâ aplehgerejohf. E-3

Stahstini.

No auguma mafe wirsneeks eesitte labbi garram nekruhtim tadeht pa auzi, fa galwu us senimi noleektu turroht. „Woi man arweenu waijaga galwu us augfchu turroht? praffija nekruhtis. „Kâ tad!“ wirsneeks usbrehe. „Nu tad ar Deewu, mihtais wirsneek,“ fazzija nekruhtis, „es juhs farâ muhschâ wairs ne dabbuschu redseht.“

Bahrsdas dsennejs un mattu greesejs stribdejabs, kuxra ammat wairaf zeenijams. „No tur nu runnahf,“ fazzija mattu greesejs, „preelsch jums paturr dasch zep-puri us galwas, bet preelsch mannim nonemm zep-puri ir patâ kehniusch.“ J. K.

Nr. 28. Lappâ 111 druffâ miss.: 18. rindè lass i 1030.
 „ „ „ 112 „ „ 4. „ „ 1521.

S i n n a.

Lé sinnamu darram, fa Latweeschu Awischu nams taggad irr Leelajâ eelâ, Kreisfohlai blakkam, sudraba-kalleja Gggingka namnâ ar to jauno Nr. 28. tanni ehrbegi, fas wahrteem teescham prettim stahw. Pee wahrteem filla tahpele ar to selta rakstu: Latweeschu Awischu nams. Schulz.

Von der Censur genehmigt. Mitau, den 23. Juli 1862. Nr. 125.

Zannas sinna s.

Ciropà ta wiffuleelaka Kattofu basniza irr Aelnè, tad Pehtera basniza Rohmà, kur 54 tuhft. zilwekeem effoht ruhme. Mailantè effoht arri basniza, kur 37 tuhft. zilweki warr fa-eet. Londones pilfatà effoht Luttera basniza, fo sauз Bahwila basnizu, kur 32 tuhft. zilweki warr fatilpt, un Parisès pilfatà, Sprantschòs, arri effoht dikti leela basniza, kur 21 tuhft. zilweki warroht weegli fa-eet pee Deewa kalvoschanas. — Tad ta basnizas la basnizas! — Kad pee mums us semmehm kahdà basnizà warr fa-eet 2 tuhft. zilweki, mehš jaw plezzus raustidami faklam: Ekur leela basniza! Kas nu gan buhtu muhsu basnizas prett tahm? Teescham kà smilga prett balki!

Reapelè effoht tiklai kahdi 700 Lutteri, kas 33 gaddus, la fehrdeenifchi atstahiti bes sawas basnizas, bes sawa mahzitaja, bailigi dshwodami kflussumà sawu Deewu pehz tehwu tizzibas peeslubgufchi. Warr gan just, la jo deenas jo labbaki ar wiffahm leetahm us preekfchu eet un wiffi atfihht fahk, la mehš wiffi zilweki effam weena Tehwa behrni. C. F. S.

Selta kahjas.

21mà Zuhni Kursemme fwinneufchi tahdu deenu, kahdu retti peedfihwo schinni ihfà zilweka muhschà un kur Deewa schelastiba un dauds kauschu mihlestiba un pateiziba fklaidri bij redsama. Naw dauds tahdu kristigu laulat u pahru, kurreem Deews nowehle 50 gaddus kohpà firfnigi un laimigi nodfihwoht, kurreus fwehtidams til baggati fwehti ar tahdu leelu gohdigu behrnu un winnu behrnu behrnu pulku, un til dauds fwehtibas un labklahfchanas sawà nammà, dshwè un ammata darboschanas, un kurreem Deews arri nowehle no tahs plaut til baggatus gohda,

pateizibas un mihlestibas angtus pee augsteem un semmeem, — kà zeenigam Pastendes kungam, ihstam Stahtarahnam, Baronam von Hahn, fo Keisers pufchlojis ar augstahm gohda fihmehm un Deews Kungs pagohdinajis ar firmu galwu un tahdu garra un meefas spehku un labbu wesselibu, la sawas selta kahjas Deewu flawedami spirgti un preezigi warrejuschi fwinneht.

Jaw 20tā Zuhni winnu dehli un meitas, kas wiffi jaw darbojajs gohda ammatòs un wiffas isprezzetas pee gohda wihreem, lihds ar saweem behrneem, raddeem un draugu leelu pulku Pastendes muishà bij fapulzejuschees. 21mà Zuhni agri no Pastendes un Lubb-Gfferes skohlahm, fo Barons patš saweem laudim jaw fenn zehlis, atnahze behrni un gohda-pahri mohdinaja ar fwehtu dseefm, un nu wiffi, augsti un semmi kohpà noturreja rihta pahtarus un zeen. Uhlrawas mahzitajš Urbanš, pee kurrea draudfes kahda dalka no Pastendes muishahm peederr, par 2 Samuèta nod. 7. pant. 18. re., „Kas es esmu Kungs, Kungs? un kas irr mans nams, la tu man lihds fcheijen effi waddijis. Un tatschu tas wehl irr mas preekfch tawahm azim Kungs! Kungs! bet tu effi arri us tawa kolpa nammu runnais no nahkoscheem ilgeem laikeem re. re. re.“ — Deewu teize un isteize til firfnigus un spehzigus Deewa wahrdus, la wiffas firdis eekustinaja us kristigu pasemibu un pateizibu, un sagrahbe wezza firma lunga dwehfeli tà, la schis Deewu flawedams fahze runnaht un usrunnaja arri sawus behrnus un behrnu behrnus, lai Deewu bihstahš, fo Kungu mihle un ustizzigi darbojajs illatrs sawà lahtà un weetà, un tad wezztehws fwehtidams apfwehtija illatru no teem ar sawu firfnigu tehwa fwehtifchanu.

Zilts-tehws un mahte no wiffa sawu behrnu un peederrigu pulka pawadditi nu isgahje laukà un sawas pilš preekfchà fanehme abbeju pagastu-teeifu

wezzakajus un Lantschaptes muischu ffolhu-kuraterus no semneeku fahrtas, kas no Lantschaptes kumitetes (muischneeku beedribas preekschneekem) ihpaschi us to atfuhitita aprinka Marschalla Barona v. Drachensfels un Lantschaptes mahzitaja, Brahwesta **Bilsterlinga**, (Sahrtés) wadditi, firmam gohda pahrim labbu laimi un Deewa fwehtibu weh-ledami isteize fawu leelu firdepateizibu par to, ka tee tohs jaw senn no klausibas atlaiduschi us renti, ka ffolhas zehlfuschi un itt ihpaschi pateikdamees par to, ka til dauds gaddu buhdamam par Kursemmes muischneeku beedribas galwu (Landesbevollmächtigter) un par Lantschaptes muischu wiriswaldineeku, til dauds laiziga un garriga labbuma darrijis winneem un wiffai Kursemmei.

Nahze jits pakkat zitta Bastendes muischas-landis un semneeki, tad nahze Lub-Offeres semneeki un sweijneeki no juhremallas, tad Bastendes-Kalizes landis, tad abbu pagastu ffolhas-behri, tad scho muischu leels mescha-fargu pulks, — nahze ar muishki un dseedadami dseemas un wadditi no saweem dwehseles ganneem, ffolhmeistereem, pagastawezzakajeem, teefnescheem un preekschneekem. Kad nu Bastendes leelas muischas dwehseles gans, Talses zeen, mahzitajs Tiling, schi pagasta un muischas-kauschu wahrda bij isteizis firsnigu leelu pateizibu par to, ka schee luugi 50 gaddus tohs til scheblici un gudri waldijusch, ka tai laikâ winnu landis labbu ffolhu us preekschu spehrusch un wezjee un jaunee peenehmuschees tizziba, deewabihjaschanâ, kriistigâ, gohdirigâ dsihwoschanâ, gudribâ, mahziba, ir laizigâ labklahfchanâ un spehla, ta azzim redsoht, ka wiffi to warroht preezigi apleezinaht, — tad iflatrs nowads ar saweem preekschneekem peegahje zeenigeem un ka sinnadams un spehdams latrs paté isteize un parahdija fawu firsnigu pateizibu, tohs par to gan fwehtidams, gan Deewu par teem preluhgdams. Arri tee 2 ffolhmeisteri un Bastendes pagosta wezzakajus augstam pahrim sudraba bikkeri dahwinaja. — Lub-Offeres wezzakajus atneffe par dahwanu sudraba schkihwi ar fahlu un maifi, meschafargi nesse appuschlotu sticnu, un iflatrs pagasts dahwinaja no teem augleem un tabdus riklus, ar kurreem iflatrs wiffuwairaf darbojahs — to dahwinadami par pateizibas un mihlestibas dahwanahm. —

Usluhkojht daschu mihlu waigu, itt ihpaschi firma gohda wihra, wezza Bastendes pagasta-wezzakaja waigu usluhkojht, kas wairaf nefâ 50 gaddus ar fawu mihlaku un augsti zeenitu leelungu fohpâ bij nodfihwojis un redsejis dauds labbas un kaunas deenas un allasch ustizzigi no firde bij kalpojis un darbojees fawa lunga mihligu un gudru praktu un padohmus nowaddeem par labbu augligu darridams, wezzam Leelungam affaras rittinajahs pahr waigu ne sawaldijamas semmê, un wezstehws ar abbahm rohkam firsnigi apklampe scho gohdawihru, ir daschu zittu no scheem saweem mihleem no firde sweizinaja. Allasch laipnigs buhdams nabbaga landim un firde zeenidams gohdigas arraju fahrtas landis un sawus semneekus mihledams, firmas leelkungs tad nu arri atstahje sawus zittus mihlus augstus weefus un draugus pils sahlâ, ne ehde ar teem, bet ka ihsté kauschu tehws palikke pee scheem saweem behrneem un preezajahs un ehde ar saweem mihleem Latweescheem brohlastu, ar kurru tohs meelodams baggati meeloja.

Preeksch pufsedeenas fanahze wehl pulks draugu no Zelgawas, Talses un zitteem Kursemmes pilfateem un muischahm. Atbrauze arri no jauna iswehleta Kursemmes muischneeku galwa (Landesbevollmächtigter) Dhselmuischas Barons v. d. Neffe lihds ar Lantschaptes kumitetes peefehdetaju (Kreis-marschallu) v. Drachensfels un wiffaugstakas Kursemmes teefas (Oberhofgericht) Presidentu Baronu v. d. Hower ar 2 augsteem lungeem no schihs teefas, kas schihs teefas wahrda firmo lungu usrunnaja, isteikdami to gohdu un pateizibu, ko pelnijis par to daudsfahrtingu labbumu, ko tannis gaddos, tad bijis par Kursemmes muischneeku galwu, effoht darrijis wiffai Kursemmei, augsteem un semneem. Preezigi isteize, zil lohti paté Kungs un Keisers wianu effoht zeenijis un pagohdinajis, ka Kursemmê wiffu dsihwes-fahrtu landis wianam pateizohht un ihpaschi muischneeku beedriba wianu schi gohda un preeka deenâ sweizinajohht.

Wehl nahze jauls behrnu behrnu un scho behrinu pulzinisch un atneffe firmam gohda-pahrim Wahzsemme taifitu dahrgu us ehdama galda leelamu leetu, kas lohti skunstigi rahda us to firsnigu mihlestibu un pateizibu, ar ko behrnu behrni sawu wezstehwu un mahiti zeenâ un gohdâ turra. — Gohda maltiti no-ehdusch, wakkarâ gohda-pahris

ballës danzoja selta kashu gohda-danzi — un nu jaunee islustejahs leeläs ballës wiffu nakti un arri preezajahs wiffi par to leelo skunstigu ugguni, ko gaisä laide naktë laikä.

Schi gohda-deenä arri ne trubke zittas tautas laudis — prohti Talses schihdi, kas atnessë Ebrenu wallodä faskandinatu dseefmu jaukä dahrgä wahlä eeseetu un 2 sudraba smuffus maises kurjus, kas lai rahdoht us to daudsfahrtigu labbumu ko wezztehws ir schihdeem effoht darrijis un par ko japateizahs no firde.

Tä tad nu swinnejuschi gohda-deenu, kas mums kà kahda bilde rahda us to: lai pehz Deewa scheligä prahta wiffur pasaulë un itt ihpaschi muhsu Kursemme — schinni Deewa semmitë — buhtu, pleschahs un wairojahs tizziba, deewabihjashana, pasemmiba un ustizziga darrishana; — lai augstee un baggatee irr pasemmigi, laipnigi un schehlfirdigi waldineeki, mihtigi palihds un preezigi dohwina no fama spehka; un atkal lai semneeki irr paklausigi, pasemmigi un no wiffas firde un no Kristus puffes deewabihjigä prahtä kalpo un ustizzigi strahda, un lai atfihst pateizigä firdi, ko Deews, waldishana un zilweki teem labba darra no schehlasstibas un no Kristus mihlestibas, un lai irr pateizigi un ustizzigi, tad wisseem labbi klahsees laizigi un garrigi un teem faw's labbums paliks un wairofsees us behrnu behrneem. Us to lai Deews palihds zaur Kristu Jesu!

B—g.

Mihli ammata brahti!

Tohs pirmus pawaffaras preeks baididams, esmu Zum's, zaur Latweeschu Awisehm, sawu nodohmu: „preeksch nespehzigee ammata brahteem palihdsibas lahdi eegrunteht,“ sinnamu darrijis un firfngi Zuh's luhdsis, pee tahda kohti teizama darba peebeedrotees. Welti gaidiju us patihkamahm sinnam un patihkameem padohmeem. Tik ween mihlais F. Wahlberg, no Sezges ar kohti derrigu padohmu manni eepreezinaja. Ja, par winnu gohdigahm sinnam neween es un manni draugi, bet ir Deewa engeti preezajahs! täpat arri par J. G. Bar dauds jitteem til jashelohjahs — itt kà Pestitajs jaw fakka: Luhl. 6, 46. — Zitti atkal aisbildinajahs, ka dauds un daschadas behdas Jareds, zittadi buhtu firde un rohkas wakkä; arri par scheem Pestitajs runna: Luhl. 14, 18—20. Lai schis kohti tei-

jams nodohms ne taptu isputtinahts — luhdsu wehl jo spehzigaki: Woi ne warretum Zrlawas flohla, tai 31mä Augustä f. g. ja-eet? un tad par scho kà arri par zittahm flohlas buhshanahm farunnatees? Jo tur buhtu wifsderrigakais laiks, no muhsu kohti mihtota tehwa, zeen. Sadoweka lunga padohmu un firde pamuddinashanu isluhgtees. Pestitajs fakka: Mark. 4, 24. Tapehz ne atraufimees labba darriht.

A. Breedis,

Gajku dr. fohlmelsteris, ehrgelnecks un kesteris.

Mihlais ammata braht', Zihrawä, Zuh's palaischatees us sawu draudsi, kas itt neneeka ne spehj. Kapehz Zuh's atstahjat sawu mihtu Pestitaju, (?) no ka Zum's wif's labbums rohka tizzis un leekatees aismirfuschi,*) (?) ko winsch fakka Matt. 6, 20. un ko winsch pawehl Matt. 5, 42.

A. Breedis.

Behdigs notiffums.

Kad seemas swehtki bij tuwu, tad wiffa pasaule preezajahs us scheem dahргеem swehtkeem; bet kad dsirdeja, ka stary kristigas draudses wehl zitti bes tizzibas atrohdahe, tad gan firde noskumma. Weens breefmigs notiffums mums leezibu dohd. Pahru neddelu preeksch seemas swehtkeem gahje weena nabba-ga atraitne G..... ne tahlu no P..p.. muishas par leegu dihki. Kad jaw uhdeni bij pahrsalluschi. Gabbalinu no mallas gahjuse wianna eekriht; redsedama ka të nu dsihwiba beigsees, wianna brehz un fleeds pehz paliga. Ittin tuwu tur irr mahjas, laudis tahs waimanas dsirdedami gan dohma, ka tur labbi naw, bet ne steidsahs wis prohjam tik driht, un wehl zitti par zekku braukdami arri to dsird, ka pehz paliga tohy jaukts. Gan pehz laizina fanahl wiffi, nostahjahs pee dihka mallas un runna: ta gan buhs muhsu kaimina Anna. Nabbadsite nahwes mohkäs to dsirdedama un redsedama tik dauds kauschu stahwam, wianna atbild: Esmu Anna, esmu; glahbjat manni! Tee lautini baididamees par sawu paschu dsihwibu, ne sneeds wis behdigai paligu, lai gan lehti bij glahbjama. — Brahtigu zilweku tai pulkä gan ne buhs bijuschi; seewas ween wairak. — Pahru stundas nabbadsite nahwes breefmäs puhlejahs, kamehr wairs ne spehje, tad nahwes engelis wiannu noguldija uhden's dsit-

*) Ne tizzu, ka mihlais Zihrawas draugs to atstahjis un peemirsis. —

Ur firdspateizibu mehš effam fanehmufchi preefšch Missioni:

no Dschuhlfstes draudses	6 rub. — kap.
" Dohbeles Latw. dr.	27 " 70 "
" Kalnamuifchas dr.	7 " 75 "
" Mefchamuifchas dr.	23 " 20 "
" Lestenes dr.	3 " — "
" Leel-Auzes dr.	2 " — "
" Jaun-Auzes dr.	2 " — "
" Jaunpils dr.	14 " 25 "
" Kurfiſchu dr.	10 " — "
" Blihdēs un Stubrumuifchas dr.:	
preefšch Reines Miſſ. beodr. 50 rb. — fp.	
" Letvjig. Miſſ. beodr. 28 " 50 " 78 " 50 "	

Pawiffam 174 rub. 40 kap.

11tā Juhli 1862.

Reander,

Jelgawas Wabzu mahzitajs.

Sluddinaſchanas.

13tā Juhni f. g. irr Krohna-Wirzawas meſchafarga Sillinu mahjās weena dſeltena ſehwe atrafta, ſam galwa pee ſahjas atſeeta, ſahdus 8 gaddus wezza un 15 rubl. f. wehrtibā. Tas, ſam peeminueta ſehwe peederr, teel ſaizainahšs feſchu neddelu laikā, rehki nahšs no appaſſchraſtiita datuma, pee Krohna-Wirzawas pagasta teefas peemeldetees, par iſſluddinaſchanu aiſmalſaht un ſcho ſehwi pretti nemt, jo pehž noſikta termina ar to pehž liſſkumeem tays darrihts. 1

Krohna-Wirzawas pag. teefā, tai 23ſchā Juhni 1862.
(Nr. 1019.) Peefehdetajs Diezmanu †††
(S. W.) Pag. teef. ſkrihw. Weinberg.

ſumā, un ſlahtbuhdamas feewas beš noſkumſchanas aiſgabje uš mahjahm. Kad winnahm taš buhtu pee firds ſehrees, tad taš gan ſlihkufchai buhtu palihdſejufchas. — Gan laikam tur winnai bij nahwes ſtunda, bet to Deews gan ne bij nolizzis ſlahtbuhdameem ſlattitees un ne palihdſeht. Ta ſtunda noſchelojama, tee laudiš irr leelu grehku darrijuſchi. Woi tahdeem irr tizziba jeb zilweku mihleſtiba? Ne, bet weena atbals eefſch winnu firdim fauz: „Schē naw ruhmes Deewa ſpehſkam, jo ta weeta irr puēſchu pilna.“ Sirds noſkumſt gan tahdam, kaš uš Deewu dohma un ſcho notiffkumu dſird. — Nabbaga atraitnei irr ta behdu naſta beigufees uhdens diſſkumā, bet Deewam ſchehl winnai vaffal raud diwi ſehrdeenifchi, ſam neweena naw, tur warretu galwinas peefpeerſt. Gruhti gan teem buhš appaſſch ſweſchu rohlohm ušaugt; daſch labš winnus ſtundihs. — Tattſchu Deews buhš winnu tehws, taš winnus ne atſtaš, winſch irr wiſſu bahriau tehws; iſſlatram ſchehl ſchee gruhdeenifchi, bet jo wairak noſchelojami tee ſautini, kaš pee dihka mallas ſtahweja; jo bahriau aſſaras lahpj debbeſis, taš winnus apjuh diehs. Lai Deews dohd, ſa ſchee laudiš ſawu pahrſkattiſchanu preefſchlaikā no firds noſchelotu; Deews ſohla teem peedoht, kaš ſawus grehkus no firds noſchelo.

Augſtais Deews! ušnem nabbaga atraitnes dwehfeli tur augſtās debbeſis; ſchahwe bahriau aſſaras un eepreezini winnus behdu ſtundinā; apgaismo taš apſtulbotas firdis un nemm pee tahn mahjās weetu. M. S.

Labbibas un prezzu turgus Rihgā tai 21. Juhli un Leepajā tai 21. Juhli 1862 gaddā.

Maſſaja par:	Rihgā.		Leepajā.		Maſſaja par:	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Iſchetw. (1 puhru) rudſu 250 lihdſ	2	60	2	30	1/2 puddu (20 mahrz.) dſelfes . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") ſweeſchu 340 —	3	50	3	50	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeſchu 185 —	1	90	1	90	1/2 " (20 ") ſchſihtu appinu	—	—	2	—
1/3 " (1 ") auſu . 125 —	1	30	1	20	1/2 " (20 ") ſchah. zuhku gaſt.	—	—	—	—
1/3 " (1 ") ſirru . 300 —	3	25	2	50	1/2 " (20 ") krohna ſinnu	2	40	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudſu milt.	2	35	2	25	1/2 " (20 ") brakka ſinnu	1	20	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 325 —	3	50	3	25	1 muzzu ſinnu fehſtu . . . 6 lihdſ	7	50	—	—
1/3 " (1 ") " ſweeſchu mil.	4	25	4	—	1 " ſiſku 9 —	9	50	8	50
1/3 " (1 ") meeſchu putr.	2	70	2	90	10 puddu ſarkanas ſahls . . .	6	—	—	80
10 puddu (1 birſawu) ſeena . 400 —	4	50	3	—	10 " baſtas rupjas ſahls . . .	5	75	5	80
1/2 " (20 mahrz.) ſweeſta 4 —	4	25	3	50	10 " " ſmalſas " . . .	5	75	5	80

Rihgā atnahluſchi 997 fuggi un aiſgabjuſchi 832 fuggi; Leepajā atnahluſchi 121 fuggi, aiſgabjuſchi 116 fuggi.